

Omgangsprotocol KH + VS

(voorheen pestprotocol)

Vastgelegd door MR voor schooljaar 2019 - 2020 op .....

Positieve groepssfeer

Wij willen dat er een positieve sfeer heerst in de school, in de klas; dat leerlingen prettig met elkaar omgaan, samen werken, luisteren naar elkaar, fouten mogen maken, leren van conflicten, schade herstellen. Toch kan het op elke school en in iedere groep voorkomen dat de sfeer negatief wordt.

Bij pesten bijv. is sprake van een negatieve bedoeling. De negatieve handelingen zijn structureel tegen dezelfde persoon gericht. Er is sprake van machtsongelijkheid. Om pesten aan te pakken is het van belang om de signalen te herkennen. Dit kan lastig zijn voor de leerkracht omdat hij zelf deel uitmaakt van de groep waarbinnen het zich afspeelt.

Leerkrachten blijken maar twintig procent van het negatieve gedrag waar te nemen.

Daarnaast kunnen we gewoonweg niet alles waarnemen. Buiten ons zicht om, gaan leerlingen met elkaar om op het schoolplein, in de gangen, in de aula en niet te vergeten op sociale media. Wij proberen alert op signalen te zijn zoals:

- De leerling wordt door medeleerlingen aangesproken met een bijnaam.
- De leerling haalt slechtere resultaten.
- De leerling wordt regelmatig als laatste gekozen bij het indelen van groepjes of het samenwerken.
- De leerling is vaak alleen tijdens pauzes.
- De leerling maakt anderen duidelijk dat ze niet deugen.
- De leerling onderneemt niets uit zelfmedelijden of zelfbeklag.
- De leerling is vaak afwezig of ziek.

De leerkracht ziet (pest)gedrag meestal niet. We zien vooral de reactie. Een leerling is boos, reageert agressief, is verdrietig of stil. We oordelen niet te snel over negatief gedrag van een leerling maar proberen de reden te achterhalen.

- We vertellen wat we zien en horen en vragen de leerlingen wat er speelt. Daarna praten we met de direct betrokken leerlingen afzonderlijk.
- We voeren ook regelmatig het gesprek met de klas over omgaan met elkaar.
- We grijpen in als het pestgedrag aanhoudt, nemen maatregelen (afhankelijk van de situatie, leeftijd, het gedrag, etc.) en maken afspraken met de betrokkenen.
- We houden de vinger aan de pols.
Checken of gemaakte afspraken worden nagekomen en de situatie is opgelost.
- We informeren, indien nodig, ouders
Ouders laten we weten dat er iets is voorgevallen en hoe is gereageerd op de situatie. Afhankelijk van (de ernst van) het voorval of als er behoefte aan is – worden de ouders van de pester(s) en gepeste uitgenodigd voor een gesprek. Soms is het nodig (bij aanhoudende onrust en pesten in de klas) om alle ouders te informeren over wat er speelt in de klas (en op sociale media). Dan vertellen we welke afspraken zijn gemaakt en welke maatregelen we hebben genomen. Ouders kunnen het voorval dan ook thuis bespreken.

- Afhankelijk van de ernst van het voorval nemen we (straf)maatregelen.
- De coördinator antipestbeleid van school wordt ingeschakeld.
Deze persoon heeft de taak advies te geven over de aanpak van pesten en fungeert als klankbord voor collega's met vragen over pesten.

Het gesprek met ouders

- Vragen, zorgen en klachten van ouders over pesten worden altijd serieus genomen.
- Een afspraak voor een gesprek wordt gemaakt en we nemen hiervoor voldoende tijd.
- Luisteren naar wat de ouders te vertellen hebben en begrip tonen voor hun zorgen.
- Vertellen wat we als leerkrachten zien, horen en weten en wat we gedaan hebben aan de situatie.
- We spreken verwachtingen naar elkaar uit.
- Duidelijke afspraken maken en nakomen.
- Een vervolgspraak maken met ouders.
- Verwijs ouders zo nodig naar het aanspreekpunt pesten.
- Wijzen ouders op het omgangsprotocol van school.

Het gesprek met leerlingen

- Laat de leerling zijn verhaal vertellen.
- Luister en vat samen.
- Stel voornamelijk open vragen. Wat wil je dat ik nu doe?
- Laat de leerling zelf nadenken over oplossingen. Bied daarbij sturing en hulp aan.
- Vertel duidelijk wat je wel en niet kunt doen om de situatie te veranderen.
- Maak concrete afspraken.
- Plan een vervolgspraak op korte termijn.
- Vraag hoe het gaat en of afspraken zijn nagekomen.
- Vertel de leerling dat er op school een aanspreekpunt pesten is.
- Bespreek met de leerling (of en) hoe de ouders kunnen worden geïnformeerd.

Negatieve sfeer voorkomen

Als leerkrachten spelen wij een belangrijke rol in het voorkomen van een negatieve sfeer in de groep. Door in te grijpen bij negatief gedrag en duidelijk aan te geven welk gedrag wel en niet wordt geaccepteerd in de groep. De leerkracht moet positief leiderschap tonen.

Daarnaast is het investeren in een goede sfeer in de klas van belang. De eerste weken van het schooljaar bieden hier een uitgelezen kans voor. Maar aandacht besteden aan een positieve groep is het hele schooljaar van belang. Door actief te werken aan groepsvorming hebben we invloed op de groep en zorgen we ervoor dat leerlingen eerder bij ons komen als er iets speelt. De aanpak van Klassenkracht zorgt voor een veilige en fijne groep.

Als blijkt dat er een negatieve groeps sfeer in de klas is ontstaan, zetten we de respect aanpak in van Klassenkracht. Hierbij nemen we, als school, regie op de regels, routines en rituelen van de groep door het probleem te analyseren, met kinderen in gesprek te gaan en de wens van de groep te achterhalen. We zetten een fichesysteem in en zetten extra in op groepsvormende activiteiten. Dit is een pittige interventie.

Aanspreekpunt pesten en Coördinator antipestbeleid

Binnen de school hebben we een 1. 'aanspreekpunt pesten' en een 2. 'coördinator anti pestbeleid'.

1. Aanspreekpunt pesten

Ouders en leerlingen die te maken krijgen met pesten en die om wat voor reden dan ook hiervoor niet terecht kunnen bij de leerkracht moeten hun verhaal kunnen vertellen bij het aanspreekpunt pesten. Op 't Kloosterhufke is dit Susanne Moolhuijsen en op de St. Victorschool; Lisette Maille. Zij zijn verantwoordelijk voor de volgende acties:

In kaart brengen van de situatie:

- * Opvangen van de leerling (of diens ouder) die te maken heeft met pestgedrag
- * Luisteren naar de leerling
- * Het probleem in kaart brengen
- * Vragen wat de leerling of ouder al gedaan heeft om de situatie te veranderen of te verbeteren.
- * Vragen hoe de gewenste situatie eruitziet.
- * In kaart brengen hoe de gewenste situatie bereikt kan worden.
- * Duidelijk maken wat de rol van het 'aanspreekpunt pesten' is.

In kaart brengen en ondernemen van mogelijke acties binnen de school:

- * De betrokkenen gaan samen in gesprek. (Afhankelijk van de situatie; gepeste leerling, pestende leerling(en), leerkracht, omstanders, ouders)
- * Uitleg geven over het omgangsprotocol van de school
- * De feiten samenvatten, vragen of dat klopt en de gevolgen voor de leerling benoemen.
- * Checken of bij de situatie het omgangsprotocol gevolgd is; zo niet, aansturen op herstel
- * Bespreken wat nodig is om een veilige omgeving te creëren voor de leerling.
- * Afspraken maken met de betrokkenen en schriftelijk vastleggen
- * Naderhand checken of de afspraken zijn nagekomen en het gedrag gestopt is.

Doorverwijzen en begeleiden naar andere medewerkers:

- * Indien de gepeste leerling of diens ouder niet met de direct betrokkene(n) in gesprek wil of durft te gaan dan hem of haar begeleiden naar de coördinator anti pestbeleid. Op 't Kloosterhufke is dit John van de Graaf en op de St. Victorschool Ineke Janssen Steenberg.
- * Mocht het gesprek met de coördinator pestbeleid niet tot de gewenste acties leiden, dan kan het aanspreekpunt pesten verwijzen naar de klachtenregeling. Dit kan ertoe leiden dat – via de vertrouwenspersoon - het bestuur ingeschakeld wordt.
- * Als het bestuur het pestprobleem niet naar tevredenheid van de leerling en/ of ouder afhandelt, kan – via de vertrouwenspersoon - de weg naar de klachtencommissie gewezen worden.
(De vertrouwenspersoon is te vinden op de SPOM website.)
- * Als het gaat om een strafbaar feit, contact opnemen met de politie.

2. Coördinator anti pestbeleid

De coördinator anti pestbeleid geeft beleidsadviezen naar aanleiding van de afhandeling van klachten, altijd met een preventieve werking.

De coördinator anti pestbeleid fungeert als klankbord voor collega's die vragen hebben over pesten en de aanpak ervan.

Pesten is niet alleen een situatie tussen een pester en een gepeste maar ook een signaal van onveiligheid in een groep of in de school. Signalen pakt de coördinator breed op, zodat de kans op een negatieve groeps sfeer in het vervolg kleiner wordt.

Takenpakket:

Ontwikkelen van afspraken en regels, uitdragen van kernwaarden van de school:

- Regelmatig aandacht vragen voor de schoolveiligheid
- Expliciete regels maken om negatief gedrag te voorkomen
- Omgangsprotocol ontwikkelen voor medewerkers en ouders zodat iedereen weet wat we van elkaar kunnen verwachten.
- Zorgen dat iedereen weet hoe hij moet handelen in pestsituaties.
- Zorgen dat het omgangsprotocol gevolgd wordt.
- Regels van de school, in de klas; ervoor zorgen met de leerkracht dat ze gaan leven. Maar ook het niet naleven van de regels sanctioneren.

Zicht hebben op de beleving van veiligheid, incidenten en mogelijke risico's:

- Zorgen dat de incidenten verzameld worden en deze analyseren om in te schatten waar risico's liggen.
- De resultaten van metingen rond veiligheidsbeleving van leerlingen benutten voor preventieve activiteiten en voorwaarden scheppen om de veiligheid te vergroten.
- Zorgen dat onveilige plekken in de school anders ingericht worden.
- Zorgen dat het omgangsprotocol bij iedereen bekend is, ook bij ouders

Zorgen voor een positieve pedagogische benadering van leerlingen:

- Leraren stimuleren dat zij goed toegerust zijn in hun pedagogische handelen; hen bewust laten worden van hun positie als regisseur van de groepsprocessen in de klas.
- Stimuleren dat alle schoolmedewerkers zich conformeren aan de schoolafspraken
- Stimuleren dat medewerkers reflecteren op hun gedrag bij neatieve situaties; ben je benaderbaar voor leerlingen, heb je vooroordelen, vertoon je voorbeeldgedrag, ben je zelf aanspreekbaar op ongewenst gedrag?
- Vragen van collega's beantwoorden en hen advies geven.
- Specifiek adviseren bij een pestklacht.

Preventieve activiteiten:

- Klassenkracht regelmatig in bordsessies aandacht geven
- Leerlingen en ouders informeren over wie het aanspreekpunt pesten is en wat zijn rol is.
- Actuele ontwikkelingen rondom pesten volgen
- Mensen aanspreken op het niet naleven van het omgangsprotocol
- Omgangsprotocol agenderen en zorgen dat iedereen weet hoe hij moet handelen in pestsituaties.

Ouders betrekken bij het veiligheidsbeleid

Wij willen als school graag samen met de ouders optrekken op dit terrein. In het geval van incidenten zoeken we snel contact om samen te bespreken hoe we hiermee om zullen gaan. Maar ook in meer algemene zin willen we ouders bij het veiligheidsbeleid betrekken. Dat doen we via de MR en door ouders te informeren (bijv. op een ouderavond of via de nieuwsbrief en door het omgangsprotocol bij de downloads op de website te zetten) over wat de school doet aan het voorkomen en aanpakken van ongewenst gedrag als pesten. Het is belangrijk dat ouders weten bij wie ze terecht kunnen als er iets is.

De wens van ouders en school is uitgesproken om de klankbordgroep Veiligheid op 't Kloosterhufke te laten bestaan en b.v. 3 a 4 keer per jaar bij elkaar te komen om signalen met elkaar te bespreken, inventariseren waar ouders tegenaan lopen, ouders horen om de signalen een betere plek te kunnen geven. En hoe zij zaken anders kunnen aanpakken. Het gaat er niet om individuele kinderen te bespreken maar om het geheel. Klankbordgroep Veiligheid zou moeten bestaan uit elke groep 1 ouder, de coördinator antipestbeleid en de directeur.

In de eerste bijeenkomst van het schooljaar 2019 – 2020 (rondom week 3) regels/ afspraken met elkaar bespreken en op papier zetten.

Vanuit school is de behoefte ontstaan om ook op de St. Victorschool een klankbordgroep Veiligheid op te zetten met hetzelfde doel.